

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

11358

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26/04/2024

Öznur BARTİN
Halkarı Milletvekili

İsmail Kaya, 21.06.2023 tarihinde Batman M Tipi Kapalı Hapishanesinde tutulan ağır hasta olan babası Abdulalim Kaya için İnsan Hakları Derneği'ne başvuru yaparak yaşadığı sağlık sorunlarını aktarmıştır. Abdulalim Kaya 2020 yılının Ekim ayında prostat hastalığı nedeniyle ameliyat olmuş ve taburcu olduktan sonra henüz dikişleri dahi alınmadan 14 Ekim 2020 tarihinde hakkındaki kesinleşmiş hapis cezası nedeniyle Bursa H Tipi kapalı hapishanesine götürülmüştür. Hapishaneye götürüldüğünde kontrolleri süren ve idrarını tutamaz halde olan Kaya; burada tek kişilik odaya konulmuş ve 60 gün boyunca tek başına tutulmuştur. "Sıkıntılarım var, ayaklarım ağrıyor, görevliler bana bakmıyor" diyerek rahatsızlığını anlatan Kaya'nın, ağır hasta olması sebebiyle 4 Ocak 2021 tarihinde cezasının infazı 6 aylığına geri bırakılmış ve Siirt'e dönerek tedavisine devam etmiştir. 28.10.2021 tarihli %91 engelli raporu bulunmaktadır. Prostat hastalığının yanı sıra, bir kulakta yüzde seksen, sol gözünde yüzde elli görme kaybı ve katarakt bulunmaktadır. Bir böbreği iflas etmiş durumdadır. Ayrıca demans teşhisi konulmuş, bir yıl önce anjiyo yapılmıştır.

12.10.2022 tarihinde Siirt Eğitim ve Araştırma hastanesi tarafından verilen rapora göre hastalıklarının teşhisleri yapılarak verilen %93 engellilik raporunda "hayatını yalnız devam ettiremeyeceği, cezasının infazı sırasında sürekli bakım ve tedaviye ihtiyaç duyacağı, infazına cezaevi koşullarında devam edemeyeceği, hükümlünün hastalığı kesin bir şekilde hayati tehlike arz etmekte olup, hayatını yalnız idame ettirmesi mümkün görünmemekte olup, bu durumun düzelip düzelmediği ile ilgili kontrol muayenesinin 2 yıl sonra yapılması sağlık kurulumuzca uygun" yazılmıştır. Ancak tüm bu raporlara ve ağır hastalığına rağmen Kaya'nın cezasının infazının geri bırakılması kararı uzatılmamış, 31 Mart 2023 tarihinde önce Batman M Tipi kapalı hapishanesine, ardından Elazığ R Tipi hapishanesine götürülmüştür. Burada da 1,5 ay boyunca tek başına tutulmuş ve durumu daha da kötüye gitmiştir. Ziyaretçi görüşlerine tekerlekli sandalye ile çıkan Kaya, oğlunu dahi tanıyamamıştır. 2023 yılının Mayıs ayında başvuruları sonucunda yeniden Batman M tipi kapalı hapishanesine getirilmiştir.

Abdulalim Kaya prostat hastalığından kaynaklı şikayetleri nedeniyle Temmuz 2023 başında Diyarbakır Devlet Hastanesi'ne, 14 Temmuz 2023 günü ise kalp sıkışması sebebiyle Batman Devlet Hastanesi'ne kaldırılmıştır. Telefon görüşmesi dahi yapamayacak kadar hasta olan mahpusun sağlık durumunu koğuş arkadaşları ailesine aktarmıştır.

Şu anda yürüyemeyen, banyo, tuvalet gibi kişisel ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayan, ailesini ve koğuş arkadaşlarını tanımayan ve hiç konuşamaz bir hale gelen Kaya ile ilgili Adli Tıp Kurumu 11 Mart 2024 tarihinde yeniden “cezaevinde kalabilir” raporu vermiştir.

Bu rapor için Kaya’nın İstanbul ATK’ya sevki de mahpus için tam bir işkence halini almıştır. Oğlu İsmail Kaya 26 Nisan 2024 tarihinde basına verdiği bilgide *“Bir ay önce de babamı İstanbul’a götürmüşler. Babam cezaevi çıkışından İstanbul’a kadar hem kelepçeli hem de gözleri bağlanmış şekilde götürülmüş. Babam bize dedi ki; ‘Bir saniye bile gözlerimi açmadılar. Nereye götürüldüğümü bilmiyordum. Bir askere ‘Biz neredeyiz şu an?’ dediğimde, ‘Amca sen İstanbul’dasın’ dedi. Artık hiçbir cezaevi babama bakmıyor. Konuştuğumuz cezaevi yetkilileri ‘Sizden daha sıkıntılı bir durumdayız. Siz gelip bir saat bakıp gidiyorsunuz ama biz günde on defa uğruyoruz. Ölmüş mü kalmış mı diye.’”* şeklinde durumu aktarmıştır.

Abdulalim Kaya’nın kelepçeli ve gözleri bağlı bir şekilde sevklerinin yapılması işkencedir. Hasta mahpusların sağlık kuruluşlarına sevki, tedavi ve muayene usulleri ulusal mevzuatta ve uluslararası sözleşmelerde belirtilmiştir. Resmi kayıtlara göre 80, fakat gerçek yaşı 87 olan Abdulalim Kaya, kalp, böbrek, prostat, işitme ve görme kaybı, demans gibi ağır hastalıkları bulunan ve hayatını cezaevinde tek başına idame ettiremeyecek kadar hasta bir mahpustur ve cezaevinde kalması hayatı için ciddi tehlike arz etmektedir. Kaya’nın hastalığının İnfaz Kanunu’nun 16/6. maddesi bağlamında ağır bir hastalık olduğu ortadadır. Hatta İnfaz Kanunu’nun 16/2. maddesi bağlamında artık hastalıkları mahpusun hayatı için tehlike teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Hapishaneye götürüldüğünde kontrolleri süren ve idrarını tutamaz halde olan ağır hasta tutuklu Abdulalim Kaya’nın Bursa H Tipi kapalı hapishanesinde 60 gün boyunca tek kişilik odaya konulduğu doğru mudur? Doğru ise bakıma ve yardıma muhtaç hasta tutukluların tek kişilik odada tutulmalarının gerekçesi nedir?
2. Şu anda yürüyemeyen, banyo, tuvalet gibi kişisel ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayan, ailesini ve koğuş arkadaşlarını tanımayan ve hiç konuşamaz bir hale gelen Kaya ile ilgili Adli Tıp Kurumu tarafından 11 Mart 2024 tarihinde yeniden “cezaevinde kalabilir” raporu verilmesinin gerekçesi nedir?
3. Ağır hasta tutuklu Abdulalim Kaya’nın kelepçeli ve gözleri bağlı bir şekilde sevklerinin yapıldığı doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir?
4. Abdulalim Kaya’nın ATK sevkinde gözleri bağlı ve elleri kelepçeli şekilde yolculuk yapmasına sebep olan kamu görevlilerine ilişkin açılmış bir soruşturma/inceleme var mıdır/olacak mıdır?
5. Kalp, böbrek, prostat, işitme-görme kaybı, demans gibi cezai ehliyeti etkileyen ağır hastalıkları olan, hayatını cezaevinde tek başına idame ettiremeyecek durumda bulunan Abdulalim Kaya’nın tedavilerinin sağlanmasına ve infazının ertelenmesine ilişkin Bakanlığınızın bir girişimi var mıdır/ olacak mıdır?
6. Cezaevlerinde hasta tutukluların yaşamını kolaylaştırmaya yönelik bir çalışmanız var mıdır/ olacak mıdır?
7. Bakanlığınızca Adli Tıp Kurumu tarafından hasta mahpuslara verilen raporlar denetlenmekte midir?